

OPH:n LOPS-tuunaamo SISU-hankkeen kevätkuulumisia

= Opiskelija oman elämänsä ohjaajana – sujuvat
ja saavutettavat ohjausprosessit suuressa lukiossa

5.5.2023

Pauliina Pöntinen, Kuopion Lyseon lukio

Jussi Lounassalo, Gradia-lukiot

GAUDIA

KUOPIO
LUKIOKOULUTUS

LAHDEN LUKIO
GAUDIA

KEHITTÄMISEN KOHTEENA

HOPS

NIVELVAIHE JA
TUVA

JATKO-OHJAUS

TUKEA
TARVITSEVAT

OHJAUKSEN
MALLI JA
PROSESSIKUVAUS

DIGITAALISET RATKAISUT

Hankekuulumisia käytännössä

Jyväskylän SISU-hanketiimin kuulumisia

NIVELVAIHE

- Nivelvaiheen sähköisen tiedonsiirron kehittäminen
- Lukioon valittujen viestinnän kehittäminen
- TUVa-koulutuksesta lukioon siirtyvien ohjaus ja siirtymisen prosessi
- Lähtötasotestit tuen tarpeen tunnistamiseksi lukiossa

HOPS-PROSESSI

- Hops- prosessin kuvaus opiskelijan näkökulmasta - yhteistyö Uteliaasti lukiossa – hankkeen kanssa
- HOPS-prosessin ja siihen liittyvien Wilman lomakkeiden kehittäminen

MUUTA

- Opiskelijan ohjauspolku
- Hyväksilukujen prosessin kehittäminen
- Vuosittaisten opinto-ohjauksen laatukselyiden kehittäminen ja lisänä tekoälypohjainen diskurssianalyysi
- IB-linjan HOPS-lomakkeet ja IB Guidance Plan
- Uusi jälkiohjauskäytäntö
- ChatGPT:n ja muiden tekoälypohjaisten työkalujen hyödyntäminen ohjauksessa

Kuopion SISU-hanketiimin kuulumisia

NIVELVAIHE

- Nivelvaiheen ohjauksen yhteistyö perusopetuksen kanssa sekä jalkautuminen peruskouluihin: tietoa lukio-opinnoista, ohjauksesta, tuesta
- Lukion erityisopetuksen ThingLink-materiaalit oppilaille ja huoltajille ovat saaneet hyvän vastaanoton perusopetuksessa

HOPS-PROSESSI

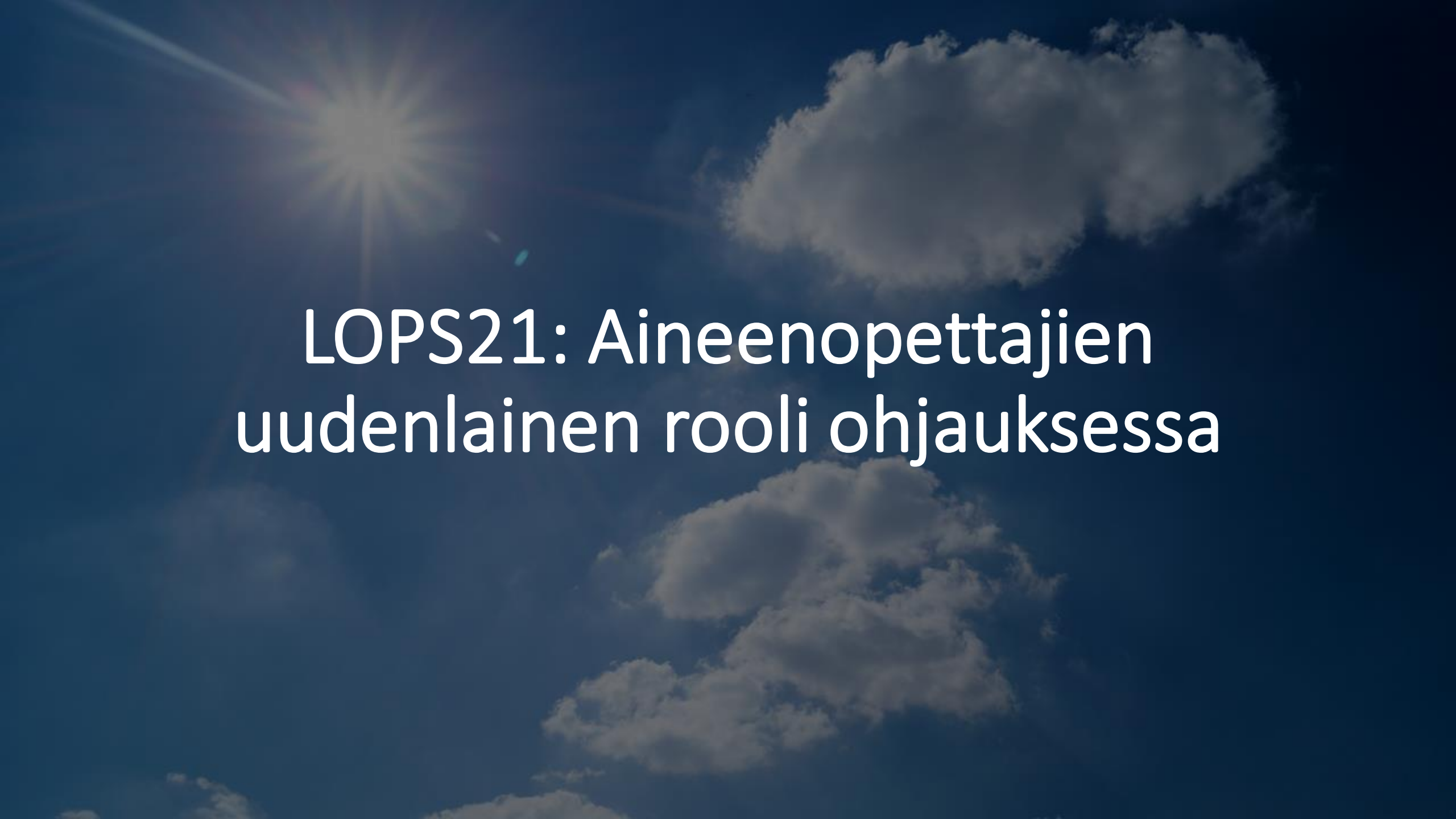
Käynnistyminen nivelvaiheessa, keskeistä tiedon siirtyminen ja tuen tarpeen tunnistaminen nivelvaiheessa → hyvä alku lukio-opintoihin

- Tehostetun opinto-ohjauksen malli lukioihinkin
→ systemaattisempi jatkumo perusopetuksen tehostetulle ohjaukselle, lomake opinto-ohjaajan työkaluksi lukioon
- HOPS-lomakkeet (Wilma)

MUUTA

- TUVA-koulutuksesta lukioon siirtyvien ohjaus ja siirtymisen prosessi
- LUPA-pajatoiminnan suunnittelu
- Hyväksilukujen yhtenäistäminen ja prosessin luominen/kehittäminen
- Opinto-ohjauksen laatukselyn luominen, mukana myös erityisopetus
- Jälkiohjauskäytänteiden uusi malli ja jälkiohjauskirje ja taustatietolomake

LOPS21: Aineenopettajien uudenlainen rooli ohjauksessa

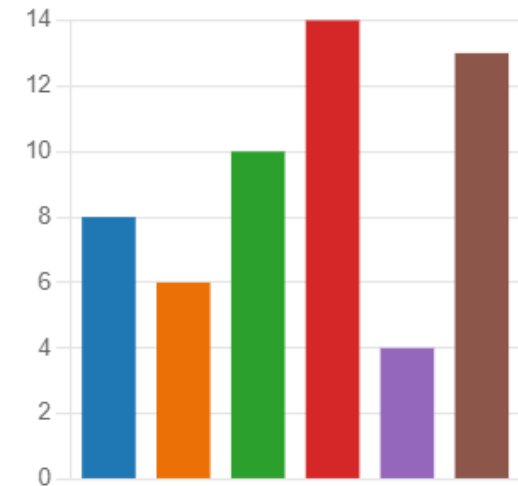
Hankkeen antia aineenopettajille

- Opettajien ja ohjaajien valmentavan ja tulevaisuusorientoituneen ohjausosaamisen parantaminen, LOPS21 hengessä
- Koulutusta ryhmänohjaajille ja opinto-ohjaajille: Mieli ry, uraohjauspäivä, OpeTET
- Kysely aineenopettajille, jossa kartoitettu tämänhetkistä tilannetta ja ideoitu uusia toimintamalleja
- Aineenopettajien ideapankki ensi lukuvuoden suunnittelun avuksi
- Jyväskylässä 11.11.22 työskentelypäivä
- Aineenopettajan uraohjaustyökalupakki

Miten oppiaineessasi voisi tukea jatko-opintovalmiuksia ja työelämätuntemusta?

Lisätietoja

Teen opiskelijoiden kanssa vierai...	8
Tunneilla käy vierailijoita eri työ...	6
Pitämällä esillä oppiaineeseen lii...	10
Opiskeltavien aiheiden kytkemin...	14
Esittelen/kerron erilaisista amm...	4
Työelämätaitojen sanoittaminen...	13
Tämä ei ole oppiaineessani oleel...	0
Jokin muu	0

Digitaaliset ratkaisut Wilma

HOPS – prosessin kehittäminen

Wilman työkalujen kehittämisen
taustalla on kokonaisvaltainen
HOPS-prosessikuvaus

HOPS-prosessikuvaus Gradia-lukiot

LUONNOS

	Opinto-ohjauksessa	Ryhmänohjauksessa	Aineenopetuksessa	Opintotoimistossa	Erityisopetuksessa
NIVELVAIHE (myös jatkuvan haun kautta tulevat opiskelijat)	Niveltiedon siirto: yhteydenotot tuen tarpeesta opiskelijan/ huoltajien toimesta	Opintojen seuranta		Opiskelupaikan vastaanottamislomake Ainevalintakortin tiedot (vieraat kielet, matematiikka, S2, painotukset)	Niveltiedon siirto (sähköinen niveltietolomake): - yhteydenotot tuen tarpeesta - niveltietopalaverit
1. OPIKSELUVUOSI - vahvuuteni ja kiinnostukseni					
1. JAKSO	OP01 opinnot alkavat Opiskelusuunnitelman laatimisen aloittaminen: - Minä lukion alussa - lomakkeen täyttäminen - lukujärjestyksen tarkistaminen (MAA/MAB, kielivalinnat, uskonto, S2, mahdolliset vapautukset) - opintojaksovalinnat 1. vuodelle (reaaliaineet, kielet, taito- ja taideaineet, painotukset) - opiskeluaika OPINTOKORIT: Opintokorijatteluun tutustuminen, omat kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja arvot opiskelusuunnitelman laatimisessa - Oman suunnitelman kirjaaminen Wilman lomakkeelle LK HOPS opiskelusuunnitelma	Opintojen seuranta - Minä lukion alussa - lomakkeen läpikäyminen: tuen tarve, puuttuminen - RO-haastattelut: opintojen aloitus ja tuen tarve	<u>Digitopiskeluvälineopintojaks</u> Q Kielten ja matematiikan lähtötasotestaus ja ohjaus tuen saamiseksi (tukikurssit ja erityisopetus) OPINTOKORIT: Oman oppiaineen esittely lukio-opintojen ja valinnaisuuden näkökulmasta Ohjaus oman oppiaineen opiskelutaitoihin sekä oppimisen tuen huomioiminen		Digitopiskelu ja muu tuen tarpeen kartoittaminen Opiskelijan tarvitseman tuen suunnittelu ja tuen lomakkeiden laatiminen

Wilma: Ilmoittautumislomake

Täytetään lukiopaikkaa vastaanottaessa

Opiskelijan tuki

Lomakkeella annetut tiedot menevät tiedoksi lukion erityisopettajalle, opinto-ohjaajalle, rehtorille ja koulusihteerille. Huomioi tämä, kun annat tietoja. Älä kirjaa tähän esimerkiksi opiskelijan terveystietoja.

Tietoja käytetään opiskelijan tukitoimien suunnittelussa lukio-opetuksessa.

☐ Todettu lukivaikeus

Milloin ja missä peruskoulun lukitesti on tehty?

Olen saanut peruskoulussa oppimisen tueksi

☐ Tehostettua tukea
(oppimissuunnitelma)

☐ Erityistä tukea (HOJKS)

☐ Tehostettua oppilaanohjausta

Olen saanut peruskoulun aikana muuta tukea

☐ Kyllä

Millaista muuta tukea olet saanut?

☐ Toivon yhteydenottoa tukitoimien järjestämiseksi

Wilma: HOPS – lomakkeiden kehittäminen

1. Minä lukion alussa

"Minä lukion alussa" – lähtötilanteen kartoituslomake

Tämä lomake täytetään heti koulun alettua, RO lukee lomakkeet läpi mahdollisimman pian -> puuttuminen lomakkeesta mahdollisesti esiin nouseviin huoliin.

***Kerro yläkouluajastasi. Millainen opiskelija olit?**

***Miksi tulit lukioon? Mietitkö muitakin vaihtoehtoja?**

***Mitkä aineet sujuivat hyvin yläkoulussa?**

***Mitkä oppiaineet olivat vaikeimpia yläkoulussa? Saitko niiden opiskeluun tukea aineenopettajilta tai erityisopettajalta?**

***Millaista tukea sait opiskeluusi peruskoulussa oppilaanohjaajalta, kuraattorilta tai koulupsykologilta?**

***Millaisia odotuksia sinulla on lukio-opintoja kohtaan?**

***Mitä hyviä ominaisuuksia, taitoja ja vahvuuksia sinulla on?**

***Mieti omia työskentelytapojasi. Mikä auttaa keskittymään ja miten opit parhaiten?**

***Aiotko tehdä jotain eri tavalla kuin yläkoulussa?**

***Nimeä kolme henkilökohtaista tavoitettasi lukion ajalle.**

***Mitä sinun pitää tehdä, että tavoitteesi toteutuvat? Mikä auttaa sinua tavoitteiden toteutumisessa?**

***Mitä harrastat vapaa-ajallasi ja paljonko se vie aikaa viikoittain?**

***Käytkö töissä lukion ohella? Jos käyt, kuinka paljon se vie aikaa?**

***Kuinka monta tuntia nukut keskimäärin yössä kouluviikon aikana? Onko se riittävästi?**

***Kerro itsellesi tärkeistä ihmisistä.**

***Saatko riittävästi tukea opiskeluusi perheeltäsi tai muilta läheisiltäsi?**

***Mistä saat voimaa hankalina hetkinä?**

***Onko sinulla arkeen, terveyteen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyviä asioita, joista koulun olisi hyvä olla tietoinen? Kertoisitko niistä.**

Wilma: HOPS – lomakkeiden kehittäminen

- 2. Opiskelusuunnitelma
- Osa-alueet:
 - 1. Opiskelu ja hyvinvointi
 - 2. Tavoitteet
 - 3. Muu osaaminen ja hyväksiluku
 - 4. Jatko-opinnot ja uramahdollisuudet
- Opiskelusuunnitelmalomakkeesta on tulossa blogiartikkeli loppukevään tai alkusyksyn aikana

Wilma – opiskelijan profiilisivu

- Wilman profiilisivua voi mukauttaa halutunlaiseksi
- Halusimme nostaa sivulle tiiviin yhteenvedon opintojen etenemiseen, opintojen suunnitteluun ja poissaoloihin liittyvistä tiedoista
- Näin ryhmänohjaaja ja opo saavat melko nopeasti kokonaiskuvan siitä, mikä on opiskelijan opintojen tilanne
- Tarkempia yksityiskohtia [blogiartikkelissa](#)

Opintosuoritukset / Valinnat LOPS2021

Opintoja suoritettuna (op):

Opintoja suoritettu (op): 108

Pakollisia opintoja suoritettu (op): 94

Valinnaisia opintojaksoja suoritettu: 10

Opintoja valittuna (op):

Pakollisia opintojaksoja valittu: 16

Valinnaisia opintoja valittu: 18

Opintoja suoritettuna ja valittuna yhteensä:

Opintoja suoritettuna ja valittuna yhteensä: 152

Opintosuoritukset jaksoittain

Lv. 2021-2022, jakso 1: 4

Lv. 2021-2022, jakso 2: 3

Lv. 2021-2022, jakso 3: 17

Lv. 2021-2022, jakso 4: 10

Lv. 2021-2022, jakso 5: 30

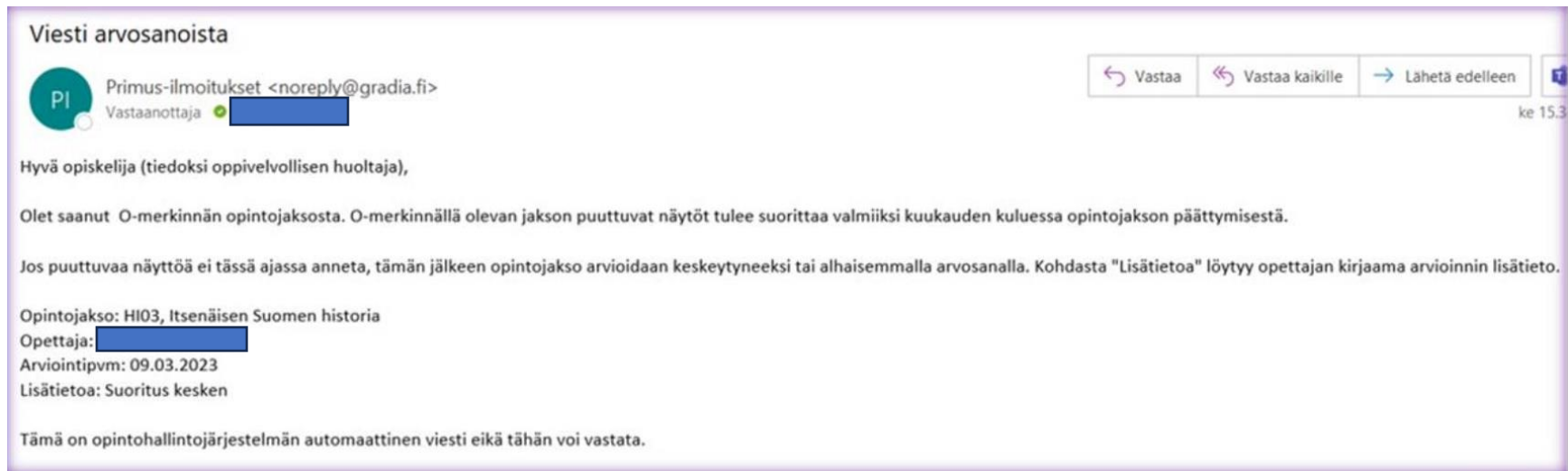
Lv. 2022-2023, jakso 1: 12

Lv. 2022-2023, jakso 2: 12

Lv. 2022-2023, jakso 3: 10

Lv. 2022-2023, jakso 4: 16

Lv. 2022-2023, jakso 5: 0

Wilma -
Automaattisähköpostit
keskeneräisistä
opintojaksoista

- Opiskelijan saadessa jostakin opintojaksoista arvioinnin O (=jotain puuttuu) hänelle ja (alaikäisen) huoltajalle lähtee asiasta sähköposti

Digitaaliset ratkaisut Opintojen etenemisen seurannassa

KUOPIO: Tekoälypohjainen opintojen etenemisen seuranta

- Työkalu lukiolaisten opintojen seurantaan ja keskeyttämisriskin arvioinnin avuksi ryhmänohjaajille, opinto-ohjaajille ja erityisopettajille.
- Tiedot tulevat Primuksesta

KUOPIO LUKIOKOULUTUS

Raportit

Koulu

Valitse ▾

Ryhmä

20F LY ▾

Opintojen eteneminen

Valitse ▾

Tiedot päivitetty

12.4.2023 7.27.53

Etsi:

Ryhmä	Opiskelija	Arvio opintojen etenemisestä	Opiskelu aika	Kursit / opintopisteet	Poissaolot	Läsnäolo-% (viimeiset 7pv)	Viimeisin Wilma-kirjautuminen
20F LY		📈 100	12.08.2020 - 05.12.2023	76.00 Keskiarvo: 9.15 K-merkintöjä: 4	Yhteensä: 168 (kpl) Lukuvuonna: 67 (kpl)	100.00 %	04.04.2023
		📈 99	12.08.2020 - 01.06.2024	58.00 Keskiarvo: 8.35 I-merkintöjä: 2	Yhteensä: 198 (kpl) Lukuvuonna: 54 (kpl)	100.00 %	11.04.2023
		📈 100	12.08.2020 - 05.12.2023	72.00 Keskiarvo: 8.21	Yhteensä: 33 (kpl) Lukuvuonna: 12 (kpl)	100.00 %	11.04.2023
	Opiskelijalla on tukitoimia	📈 100	12.08.2020 - 05.12.2023	71.00 Keskiarvo: 8.58 K-merkintöjä: 1	Yhteensä: 114 (kpl) Lukuvuonna: 30 (kpl) Viikon aikana: 1 (kpl)	66.67 %	11.04.2023
		📉 1	12.08.2020 - 01.06.2024	47.00 Keskiarvo: 7.22 I-merkintöjä: 5 K-merkintöjä: 6	Yhteensä: 179 (kpl) Lukuvuonna: 78 (kpl) Viikon aikana: 3 (kpl)	0.00 %	11.04.2023
	Opiskelijalla on tukitoimia	📈 100	12.08.2020 - 05.12.2023	68.00 Keskiarvo: 7.55	Yhteensä: 120 (kpl) Lukuvuonna: 42 (kpl) Viikon aikana: 1 (kpl)	75.00 %	11.04.2023
		📈 99	12.08.2020 - 01.06.2024	61.00 Keskiarvo: 7.64	Yhteensä: 136 (kpl) Lukuvuonna: 51 (kpl)	100.00 %	11.04.2023

Näytetään rivit 1 - 7 (yhteensä 7) (suodatettu 106 tuloksen joukosta)

A bright sun with rays is visible in the upper left corner of a deep blue sky. Several white, fluffy clouds are scattered across the sky, with a large one in the upper right and another in the lower right. The text "Muut digitaaliset ratkaisut" is centered in the middle of the image in a white, sans-serif font.

Muut digitaaliset ratkaisut

OpoBot ja OpoChat

- Kuopion lukioiden nettisivuilla (esim. [Kuopion Lyseo](#))
- Hankkeessa tehty sisällöllistä kehittämistä
- Ruuhkahuippuina opinto-ohjaajien apuna UKK-tyyppisiin kysymyksiin vastailussa
- OpoChattia pilotoidaan eri ajankohtina eri kohderyhmille

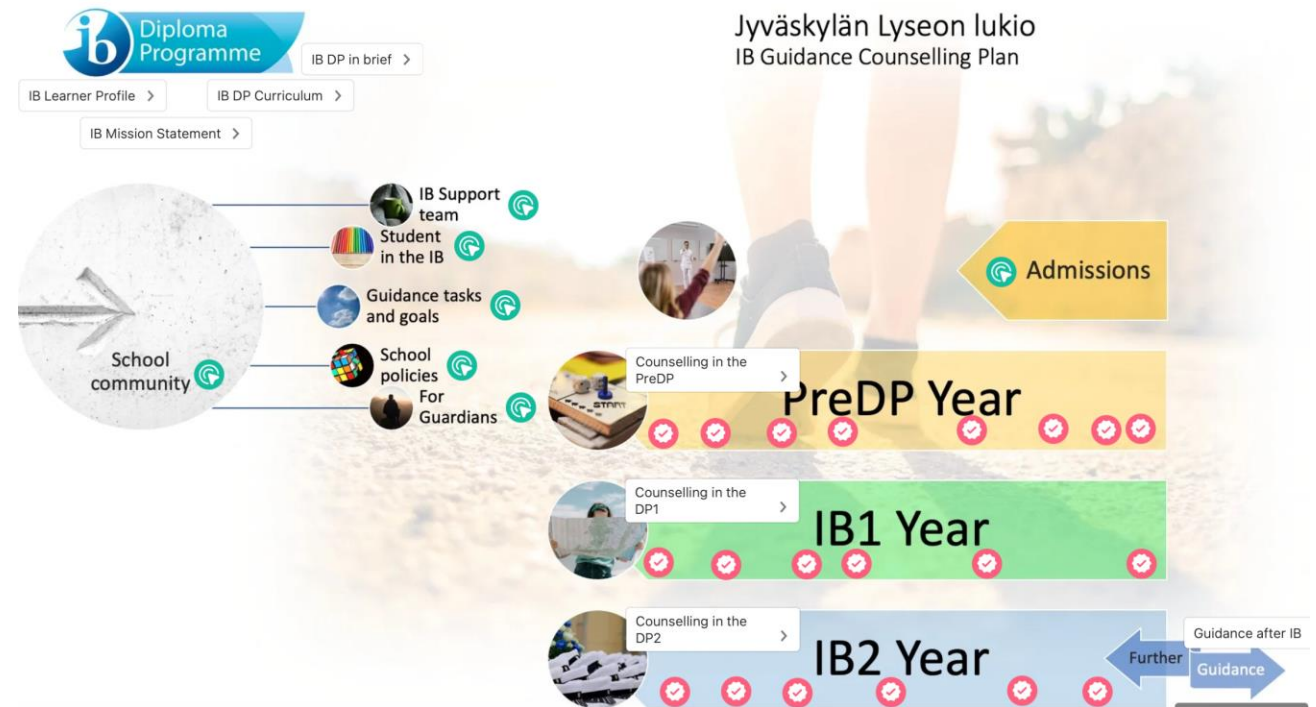

Opiskelijan työkalu: Opiskelijan ohjauksen polku (ThingLink)

IB-linjan digitaaliset ratkaisut

- IB-opiskelijan HOPS –lomakkeet Wilmassa
 - Osa-alueet:
 - 1. My PreDP Study Plan
 - 2. Me as an IB student
 - 3. My future planning
 - 4. My further education plans
 - 5. My visits and events
- [IB Guidance -Thinglink](#)

ChatGPT

Kokeiluja ChatGPT:n
hyödyntämisestä ohjauksessa.

[Blogista](#) löytyy kolme artikkelia
aiheesta.

- Lukio-opintojen suunnittelu
- Jatko-opintomahdollisuuksien kartoittaminen
- Omien vahvuuksien tutkiminen
- Ongelmaratkaisu
- Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen
- Työelämään tutustuminen
- Tulevaisuuden osaamistarpeiden hahmottaminen
- Opiskelumotivaation ylläpitäminen
- Ajanhallinta ja stressinhallinta

Ohjauksen laatukyselyn tekoälypohjainen analyysi (Aiwo Digital)

- Kyselyn n = 407 (2 vsk opiskelijat)
- Neljä kysymystä:
 - Millaista ohjausta olet saanut lukio-opintojesi suunnitteluun (painotuksesi, opintojaksovalintasi, YO-kirjoitussuunnitelmasi)?
 - Millaista ohjausta olet saanut opiskelutaitoihisi (opinto-ohjaajalta, ryhmänohjaajalta, aineenopettajalta)?
 - Millaista ohjausta olet saanut lukio-opintojesi jälkeisiin suunnitelmiin, jatko-opintoihin ja uravalintaan liittyen?
 - Kerro toiveistasi, millainen opinto-ohjaus hyödyttäisi sinua eniten lukiopolulla?

KPI Overview

KPI

Sentiment

Positive
Neutral
Negative

N/a 33%
N/a 56%
N/a 11%

Messages

434

Top themes - Positive

11%
N/a

Henkilökunta
Opot

125 messages
↑ 125 messages

6%
N/a

Lukio-opintojen
suunnittelu
**Apua
suunnitteluun**

68 messages
↑ 68 messages

6%
N/a

Kokemus ohjauksesta
Ohjauksen laatu

63 messages
↑ 63 messages

Top themes - Neutral

7%
N/a

Henkilökunta
Opot

90 messages
↑ 90 messages

7%
N/a

Lukion jälkeinen elämä
**Jatko-opinnoista
päättäminen**

89 messages
↑ 89 messages

6%
N/a

Omat taidot
**Opiskelutaitojen
kehittäminen**

77 messages
↑ 77 messages

Top themes - Negative

9%
N/a

Lukion jälkeinen elämä
**Jatko-opinnoista
päättäminen**

32 messages
↑ 32 messages

6%
N/a

Kokemus ohjauksesta
**En ole saanut
ohjausta**

22 messages
↑ 22 messages

5%
N/a

Kokemus ohjauksesta
Kehitysehdotukset

18 messages
↑ 18 messages

Top changes - Positive

Top changes - Neutral

Top changes - Negative

Ohjauksen laatukselyn tekoälypohjainen analyysi (Aiwo Digital)

- Tuloksissa eniten positiivista tunnelatausta liittyen lukio-opintojen suunnitteluun
- Vastaavasti eniten kehitystoiveita liittyen opiskelutaitojen ohjaamiseen

Lukio-opintojen suunnittelu

Messages
205
↑ 205 messages

Proportion
47%
N/a

Sentiment

59% **31%** **10%**
N/a N/a N/a

Most active subthemes

Yo-kirjoitusten suunnittelu	104 messages
Apua suunnitteluun	95 messages
Opintojen suunnittelu	75 messages

[INSPECT THEME >](#)

Omat taidot

Messages
177
↑ 177 messages

Proportion
41%
N/a

Sentiment

27% **57%** **16%**
N/a N/a N/a

Most active subthemes

Opiskelutaitojen kehittäminen	124 messages
Aikataulut ja ajanhallinta	26 messages
Minulle sopivat vaihtoehdot	25 messages

[INSPECT THEME >](#)

Tervetuloa lukemaan lisää
blogit.gradia.fi/sisu